

כתר התורה

ע"ש רבי יצחק אבוחצירא זצוק"ל

רבי יצחק יוסף שליט"א

בית ההוראה הארצי כתר תורה ע"פ פסקי מרן

פרשת וילך - שובת תשפ"ו

העלון השבועי

מאמר השבוע

הרב אברהם רחמים

ויבוא מלך הכבוד

"אל תדאגי אשתי, אני כאן לעזרתך" הכריז שמריהו בהחלטיות. לא עברה שעה ושניהם לבשו מדי עבודה, הוציאו את ארגו הכלים, רכשו כמה דליי צבע, קנו רצפות חדשות, והחלו בעבודה. כך עבדו כל יום עד שעות מאוחרות, ולאחר שלושה ימים החל הבית לבלוש צורה. לבסוף, ביום השישי, הרצפות הוחלפו, הסדקים נסתמו והדלתות שומנו. אך הרצפה עדיין נשארה מלוכלכת, הרהיטים מאובקים, וגברת שושנה עדיין לא החליטה מה תבשל לארוחת צהריים... נותרו עוד פחות מעשרים וארבע שעות, והגביר הדגול אמור לדפוק בדלת. "אנו חייבים שהבית יהיה מסודר ומבריק. אסור שהוא יראה את הבית עם טיפת לכלוך." טענה גברת שושנה בתוקף, כשמגב וסמרטוט בידה מתנועעים כה וכה במהירות רבה. חלף לו הזמן, והנה הגיע הרגע שבו הגיע הגביר עם כל פמלייתו. נקישות נשמעו בדלת. "הגביר דופק..." קרא מר שמריהו לרעייתו. "טוב שמריהו, תפתח לו את הדלת. ניתן לו לשבת על כיסא בצד, שלא יעשה סימנים בצעדיו על הרצפה שהרגע נשטפה." פתחו השניים את הדלת: "ברוך הבא אדוני היקר. בוא בבקשה. שב על הכיסא כאן בפניה. אנו באמצע לנקות את הבית. הנה לך כוס מים, שב הירגע מהדרך. אנו תכף מסיימים." הגביר עם כל אחוזת מרעהו ישבו ובהו בחלל הבית, עד אשר פקעה סבלנותם. הגביר התיימש, קם ממקומו בפנים חתומות והלך לו. נאנחה הגברת שושנה: "שמריהו היקר, ברוך ה' עמדתו במשימה. הוא ראה את הבית, ותשעים וחמישה אחוזים היו נקיים ומסודרים. אני חושבת שאחרי כל ההשתדלות הגדולה שעשינו הוא לא יכעס..." עד כאן המשל. והנמשל לפנינו: תכלית הבריאה היא להמליך את הקב"ה בעולמו. "לתקן עולם במלכות שדי" "והייתה לה' המלוכה והיה ה' למלך על כל הארץ..." מלכות הקב"ה שונה ממלכות בשר ודם לחלוטין. למלך בשר ודם אפשר לחייך ולמחוא כפיים בחזקה בעת שנכנס אל אולם הכנסים ובאותו רגע ממש, אפשר לבזו לו, לחשוב עמוק בפנים בלב: "אילו רק הייתי יכול הייתי חובט בראשו ומושך באפו בחזקה. אין שוטר אחד שיכול לתת קנס על מחשבה זו, ומסיבה פשוטה. אף אחד אינו יודע את הרהורי לבו של זולתו. אצל הקב"ה אין הדבר כן. כל רחשי לבנו ומחשבותינו גלויים לפניו. כל מחשבה והרהור לב הרי הם כצעקה הגדולה שצעק עשיו בעת שלקח יעקב את ברכתו, צעקה שגם חרש ללא זוג אוזניים היה שומע. לכן, כדי להמליך את הבורא עלינו, עבודתנו היא לחבר את הפה אל הלב - לעבדך באמת בלבב שלם. לכן כשאמר "והייתה לה' המלוכה" פירושו, שכל הברואים כולם ישעבדו את כל רצונותיהם אליו, יאהבו רק מה שהוא אוהב, וישנאו רק מה שהוא שונא.

המשך בעמ' 3

עוד יום עבר, ועוד יום, עד ששוב הגיע 'היום', יום הדין הגדול והנורא. הנה הוא עומד בפתח, דופק על דלתות ביתנו, ובירו מכתב בקשה לתת דו"ח מפורט על כל מה שעשינו עם הכלים שהיו ברשותנו: הכסף, הבריאות, החברים ועם כל התקציב שקיבלנו בתחילת השנה שעברה.

כך ביום זה כולנו עוברים לפני מלך העולם כבני מרון זמי לא נפקד כהיום הזה. אך הנה ראו זה פלא. כידוע, מנהג עם ישראל הוא לקום בחצות לילה או לעמוד באשמורת הבוקר, לומר סליחות ותחנונים לפני הקב"ה בשברון לב ובהכנעה רבה.

מנהג הספרדים ועדות המזרח החל מראש חודש אלול עד יום הכיפורים. מנהג האשכנזים לומר הסליחות בשבוע קודם ראש השנה עד יום הכיפורים. ברם, הצד השווה בכל תפוצות ישראל, שביום ראש השנה אין אחד שאומר סליחות ותחנונים. ולא רק שאין אומרים סליחות ותחנונים, אלא שכולנו נוהגים את ההיפך משברון הלב וההכנעה.

כמה ימים טרם התקדש החג, ממלאים המקרר בפרות ובירקות, בבשר, בעוף ובדגים. מבשלים מטעמים לרוב, וביום הגדול והנורא אנו לובשים בגדי חג חדשים, מתקבצים עם בני משפחה, ויושבים יחדיו אל שולחן גדול וחגיגי, וסועדים את לבנו בכל מיני ממתקים, משמנים ויין.

והשאלה כאן נשאלת. הרי כל אמירת הווידוי בפה והחריטה בלב, וכן אמירת כל סדר הסליחות במשך לי יום, הכול הוא הכנה למשפט, הכנה ליום הדין הגדול, יום 'ראש השנה', רמי לא ירא מיום דין הנורא.

על כן, המתבקש הוא דווקא ביום זה לבכות ולהתחנן ביתר שאת מכל הימים. אם כן, להיכן נגזו ונעלמו הסליחות?

מדוע ביום זה, אין כל זכר לדיבורים של 'אשמנו בגדנו גזלנו...' או פעם אחת הזכרת "ג מידות של רחמים בעיצומו של יום הדין? היתכן שביום המשפט עצמו, משפט החורץ את גורל חיינו, נרים כוסית לחיים?!

ואם נאמר שאנו עושים כן, משום שאנו בטוחים כי הקב"ה ירחם עלינו, ויוציא לאור משפטנו, אם כן, למה כל חודש אלול הייתה עלינו אימת הדין?

אלא כאשר נתבונן נוכל לגלות, כי שורש הדברים שונה מעט. נגלה ששמחה זו ביום הדין - יום 'ראש השנה', היא בעצמה גורם לכפרת העוונות, ובלעדיה יתכן שהכפרה לא תושלם, ואף יעלה חרוץ אף נוסף.

וכיצד? ניתן לאדון שמריהו ולרעייתו לעזור לבאר לנו את הדברים. בישר אדון שמריהו לרעייתו שושנה כי הגביר החשוב, אשר הם מתגוררים באחד מבתי המפוארים, ובכל חודש שולח אליהם דורון נאה, הוא בכבודו, יבוא לארוחת צהריים בביתם, וכל זאת בעוד שבעה ימים בלבד.

גברת שושנה כדרך נשים צדקניות נלחצה מיד וטענה באוזני בעלה: "שמריהו, כיצד נקבל את פניו? ראה, כל קירות הבית שחורים ומלאי סדקים. הדלתות חורקות בקול צורמני, ואף חלק גדול מהרצפות שבורות, ואילו שלא, הצטברה עליהן שכבת לכלוך עבה.

אם הוא יראה את הבית בצורה כזו הוא יעיף אותנו על אתר. שנה הבאה לא יהיה לנו היכן לגור."

לשאלות בהלכה חייגו

02-5408030

משעות הבוקר ועד 12:00 בלילה

להקדשת העלון לברכה הצלחה
ורפואה ולעילוי נשמת יקיריכם

היכנסו לאתר כתר תורה ketertora.co.il

ולחצו על הלינק לתרומה. וכתבו בקשתכם

מקצת דיני חולה ויולדת ביום הכיפורים

שיש להאכיל המעוברת או החולה פחות פחות מכשיעור
בגמרא כריתות יג. מבואר שמעוברת שהותר לה לאכול מאכל איסור מפני הסכנה עליה לאכול פחות מכשיעור, וכן אמרו ביומא פג. מי שאחזו בולמוס מאכילים אותו הקל הקל תחילה, כיצד, טבל ונבלה מאכילים אותו נבלה וכו'.

והרמב"ן בתורת האדם (דף ח ע"ד) הביא הגמרא בכריתות וכתב, ונראה שאף בחולה שיש בו סכנה עושים כן ביום כיפור, כדי להקל עליו מאיסור כרת ומלקות לאיסור בלבד. וכ"כ הרא"ש (יומא פרק ח סימן יג) והר"ן שם, וכ"פ הרב המגיד (פרק ב הל' שביתת עשור הלכה ח)

שולחן ערוך סימן תריח סעיף ז כתב כשמאכילין את העוברות או את החולה, מאכילין אותם מעט מעט כדי שלא יצטרף לשיעור וכן בסעיף ח כתב וישקוהו פחות מאותו שיעור.

דעת הנצי"ב שאין ברור להצריך לאכול פחות פחות מכשיעור
והנה הגאון הנצי"ב בספר העמק שאלה (וזאת הברכה סימן קסז ס"ק יז) כתב שהרא"ש והר"ן והשו"ע נמשכו אחר דברי הרמב"ן והוא תמוה שהרי הר"ן והרמב"ם לא כתבו עיקר גדול זה אף שהוא מצוי ויש בו איסור כרת, ונראה שהם סוברים דאין ללמוד מהגמ' בכריתות אלא לגבי מעוברת משא"כ לגבי חולה שיש בו סכנה, הריזו הרי זה משובה, וכיון שאמדוהו לאכול אין צריך פחות מכשיעור, אולם מכיון שסוף סוף אמדוהו בקיאות ושיערו שיכול לאכול פחות מהשיעור יש לעשות כן, אך מה שהוסיף המגן אברהם שהוא הדין ליולדת תוך ג' ימים שתאכל פחות מכשיעור, זה תמוה בודאי, וכו' והבו דלא להוסיף על דברי הרמב"ן, עכ"ל והובא בשדי חמד (מערכת יום הכיפורים סימן ג סוף אות ג) אולם ראה חזון עובדיה עמוד ש שהוכיח לנכון שאין לחלק כלל בין מעוברת לחולה בענין הזה.

יולדת תוך ג' ימים תאכל פחות מכשיעור

ואמנם המשנה ברורה סימן תרי"ז ס"ק י כתב בדין יולדת תוך ג' ימים שתאכל פחות מכשיעור, אבל בלא אמרה איני צריכה לאכול, אבל בלא אמרה איני צריכה לאכילין אותה כדרכה וא"צ פחות מכשיעור וציין להגר"ב פרנקל ושכן ראוי להורות, ושהגאון הגר"ז (תריח סעיף יג) מחמיר שגם בלא אמרה איני צריכה יש להאכילה פחות מכשיעור, אבל בחזון עובדיה עמוד שו כתב שכל ענין של פחות מכשיעור הוא רק כשהדבר ברור לנו שמספיק פחות מכשיעור ושאינו שום סכנה בדבר כלל, וממילא גם ביולדת תוך ג' ימים הדין כן שאפילו לא אמרה איני צריכה מאכילין אותה פחות מכשיעור. ע"ש.

חולה שיכול לבוא לידי סכנה, וחולה שיש בו סכנה

בספר חידושי הגר"ז על הרמב"ם (פרק ב מהלכות שביתת עשור) הביא בשם אביו ר' חיים שהיה מורה לכל חולה שיש בו סכנה שיאכל כל צורכו ביום כיפור, ולא פחות מכשיעור, ושאל

המשן בעמ' 3

שומר שחזר בו משמירתו

שאלה: ראובן שמע שחברו שמעון נוסע לאומן לראש השנה, ומשכך הוא ביקש ממנו להעביר חבילה עבור קרוב משפחתו שישהה גם הוא באומן בראש השנה. לאחר ששמעון לקח את החבילה, החל ליבו נוקפו על האחריות שהוא לקח על עצמו, ולכן הוא התקשר לראובן ואמר לו שהוא אינו מוכן לקבל על עצמו אחריות על החבילה שנמסרה לו, וראובן הסכים לכך. וממקרה זה עולים כמה שאלות: האם הנפקד (שמעון) יכול לחזור בו מקבלת השמירה וחייב האחריות? ואם הנפקד אינו יכול לחזור בו, האם מועיל מה שהמפקד מסכים שיפטר מכאן ואילך מחיוב האחריות? זאת ועוד, מאיזה אחריות נפטרים בלשון 'איני מקבל עלי' אחריות? וחזון מזה, מה מידת התחייבותו של שומר המקבל חבילה להעבירה במטוס שהשמירה לא תלויה בו אלא בעובדי נמל התעופה?

תשובה: שמעון יכול לפטור עצמו מאחריות שמירה על החבילה.

נימוקים: המקבל מחברו פקדון להוליכו עמו, אם הוא עושה זאת בחינם, הוא 'שומר חנם', שאינו חייב באחריות אלא אם פשע בפיקדון. אך אם הוא מקבל שכר על כך, הוא נקרא 'שומר שכר', והוא חייב אף אם החבילה תיגנב או תאבד, ומאידך הוא פטור על נזק שיארע באונס (כמובא בהרבה מקורות ובין היתר יעו"ן עוד פתחי תשובה ס' שו"ס"א). ואם התנה השומר בשעת קבלת השמירה שיהא פטור אף מפשיעה - הכל לפי תנאו (ס' רצא סעי' כז, וס' ש"ס סעי' ד).

והנה, במקרה שלנו שמעון לא התנה כלום בעת קבלת הפקדון, ורק לאחר מכן שמעון הודיע לראובן שהוא לא רוצה לקבל אחריות. ולכן יש לדון כאן בכמה שאלות: א) האם שמעון יכול לחזור בו מקבלת השמירה? ב) אם שמעון אינו יכול לחזור בו, האם מועיל מה שראובן המפקד הסכים שמכאן ואילך לא יהיה על שמעון חיוב אחריות? ג) לשון 'איני מקבל עלי' אחריות, מאיזה אחריות הוא פוטר? ד) וכמו כן יש לברר מהי מידת האחריות של מי שמקבל חבילה להעבירה במטוס שהשמירה לא תלויה בו אלא בעובדי נמל התעופה?

בנוגע לשאלה הראשונה, מבואר בשו"ע (ס' רצא סעי' א) שהמפקד אצל חברו לזמן מסוים, הנפקד אינו יכול לחזור בו ולהחזיר את הפקדון בתוך הזמן, משום שכבר קיבל על עצמו את האחריות עד אותו הזמן (סמ"ע שם סק"ד). והנה הקשו הראשונים על דין זה, ממה דקיימא לן (ב"מ י. וס' שלג סעי' ג) שפועל יכול לחזור בו בחצי היום, ומדוע כאן השומר לא יוכל לחזור בו ממה שהתחייב לשמור (רשב"א קידושין יג.) יש שתירצו, שיש חילוק בין שומר חנם לשומר שכר, ששומר שכר מחוייב לשבת ולשמור על הפיקדון (ס' שג סעי' ב), ובזה הוא דומה לפועל, ואכן יכול לחזור בו בתוך הזמן שקבעו לשמירה. אך שומר חנם אינו מחוייב לשמור, וכל חיובו הוא רק אחריות וחייב תשלומין אם יפשע בפיקדון, ולכן הוא אינו דומה לפועל, ואינו יכול לחזור בו באמצע הזמן (מוחנ"א הלכות שומרים ס' לח, נתיב"מ ס' רצא סק"ד. ועיין בערך ש"י ס' שה סעי' ד, וערוך השולחן ס' רצא סעי' יט). אך יש שחילקו, שבכל שומר יש גם את חיוב השמירה, וגם את חיוב האחריות אם יאבד הפקדון, והגם שהשומר יכול לחזור בו מחיוב השמירה, כפועל, מכל מקום נשאר עליו חיוב האחריות, ולכן גם שומר שכר לא יוכל לחזור בו (קצוה"ח ס' עד סק"א וס' רצא סק"ב). ולמעשה, ענין זה הוא ספיקא דדינא, הן בשומר חנם והן בשומר שכר (חזון איש ב"ק ס' כג סק"ו).

וכל האמור הוא באופן שהשומר חוזר בו בעל כורחו של המפקד, ונתבאר שהוא ספיקא דדינא. אך באופן שהמפקד מסכים למה שאמר השומר, זו היא השאלה השנייה שהוזכרה לעיל, אם מועילה הסכמתם בפה לפטור את השומר. והנה, דעת הרמ"א בס' שדמ (סעי' א) והש"ך (ס' שה סק"ג והט"ז) ששומר אינו יכול להיפטר מחיובו בדיבור בלבד, והוא עדיין חייב באחריות עד

המשן בעמ' 4

הוא המלך. הוא הקובע. ושוב, הכל מוכרח להיות באמת ובלב שלם. לא יהיה מצב שיהיה הבדל בין הפנימיות לחיצונית. לפני הקב"ה שניהם אותו הדבר. ולסיכום: התכלית היא 'וזהר לבנו לעבדך באמת'. לטהר את הלב מכל דבר איסור, או אז 'וזהר ה' למלך על כל הארץ'.

אכן, זו היא התכלית. אך ביתיים כשאנו פה, המציאות שונה מעט. יש לנו רצונות רבים, ולא קל לנו לוותר עליהם. לפעמים הפיתויים קשים, ואנו מוותרים על רצון ה', ובמילים קשות יותר אנו מורידים את הבורא ממלכות. אומרים: 'סליחה, כעת אנו מחליטים, אנו רוצים לנהוג אחרת'.

בפעולות אלו אנו מולכלים את הבית שניתן לנו בהשאלה, שוברים ריצון, ועושים סתימה בצנרת. אנו מתרחקים מהמטרה שלשמה באנו. כך יום ועוד יום עוברים ולפתע נשמע 'גלינג גלינג...' ראש השנה מגיע. הקב"ה בא אל הבית שנתן לנו. הוא בא להיכנס אל תוך לבנו, ולא נעים ממש שיראה את הכל שבור ורצון, במיוחד כשיראה שם את ספר החוקים שלו על הרצפה, ובו דפים תלושים, ועליהם כל מיני ציורים וקשקושים.

לכן, קדימה... חייבים לנקות את הבית! כאן אנו רצים להשתמש במתנה היקרה שנתן לנו הבורא, והיא מצוות התשובה. 'התשובה' באה לעזור לנו לחזור בחזרה אל צור מחצבתנו, אל המקור שממנו הגענו, לפני שהיצר הרע נתערב בגופנו. לחזור אל אבינו מלכנו, מלכות הבורא.

עבודתנו לשוב בחזרה מתחלקת לשני חלקים הפוכים: א. לשבור - לבכות. ב. לבנות - לשמח.

החלק הראשון הוא לנקות את הלב מכל הרצונות אל התאוות, מכל הרצונות המנוגדים אל רצון הבורא, וזאת כשאנו מתבוננים על כל מגמת חייו. דע מאין באת ולאן אתה הולך ולפני מי אתה עתיד ליתן דין וחשבון. מחשבות אלו גורמות לנו למאוס ברע ולבחור בטוב. וכך אנו מפתחים בלבנו את הרצון והאהבה לבורא, מוציאים את הרהיטים המלוכלכים והשבורים, מפנים את כל הלכלוך המפוזר על הרצפה, ומנקים את הבית מכל ריח רע.

אך בכך עוד לא סיימנו. תכלית הניקיון אינו לחינם, אלא תכליתו הוא כדי שנוכל לבצע את החלק השני, נוכל להמליך את הקב"ה בפועל, לערוך שולחן נקי ומסודר, ללבוש בגדים נקיים ומגוונים, ולקרוא בקול פסקים של קבלת מלכות. אנו מכינים עצמנו לקבל את פני המלך בשמחה ובלב טהור.

אדם הממשיך בראש השנה באמירת סליחות וידיים, ולא עובר מיד אל החלק השני, הרי הוא עושה חצי עבודה. הדבר דומה לאדון שמריהו, שמרוב שהיה טרוד בלנקות את הבית, לא קיבל את הגביר, הפסיד את העיקר, וגם גרם לקלקלה. גרם להעלות את חרון הגביר עליו.

שמחה זו בעת שהקב"ה עובר אל חדרי לבנו, הרי היא הכרחית יותר מוידויים, מצומות ומאמירת סליחות, והיא עצמה חלק מהתשובה בלתי נפרד, שתכלית התשובה אינה ליצר בתוכנו לב נשבר ונרכא בלבד, אלא תכליתה להכין את לבנו להיות אוהב ושמח בדבקות טהורה בקב"ה.

חרטה ובכייה על החטא, הרי הן עדות שאנו מתחרטים על המראת רצון ה', והן חשובות מאוד, אך אמורות להסתיים רגע לפני שהמלך מגיע אלינו. וכשמגיע המלך, עלינו לעבור מיד אל החלק השני, לשמח, לשיר ולהכין מעדנים. זו התכלית האמתית 'המלכת המלך'.

זו עדות שתשובתנו אמתית, שאנו חושקים באמת ובלב שלם באבינו מלכנו ובחוקיו, שמחים שאנו עבדיו.

לכן ביום ראש השנה, זה הזמן שבו הקב"ה - מלך מלכי המלכים, מגיע לביקור בחדרי הלבבות של כל באי עולם, ביום זה אנו מניחים בצד את כל 'חומרי הניקיון' - וידויים וסליחות, פושטים את 'בגדי הניקיון' - את הלב הנשבר והנרכא.

במקומם של אלו, בביתנו אנו עורכים שולחן מעוטר בכל מיני דמיטב. את גופנו אנו מלבישים בבגדי חג. ואת ליבנו - אנו עוטפים בתחושת יראה וגילה. כך יחד עם כל אלה, אנו מתרחצים ברצון עז, ומכוונים שמלכות הקב"ה תיכון במהרה בלב כל הברואים בעולם כולו.

מעתה, כאשר בליבנו שוכן רצון זה, בלב טהור ושלם, הרי זו היא גמר התשובה ותכליתה, במלא תפארתה והדרה.

נסיים בתפילה: "על כן נקווה לך ה' אלוהינו לראות מהרה בתפארת עוזך..." שנה טובה ומבורכת

השו"ע לא הצריך פחות מכשיעור אלא לחולה שאין בו סכנה.

והביא הגר"ז סייעתא לזה מדברי ספר החינוך מצוה שיוג שכתב: לפיכך מי שהוא חולה אע"פ שאין בו סכנה גמורה, אם יהיה חלוש הרבה ראוי להאכילו ולהשקותו מעט מכשיעור שאמרו. ע"ש

והמנחת חינוך כתב ע"ז שנראה פשוט שגם החינוך מיירי שיש סכנה אם לא יאכל, ולכן אף שכעת הוא חולה שאין בו סכנה יש להקל שיאכל פחות מכשיעור, אבל אם הוא חולה שיש בו סכנה אין צריך לאכול פחות מכשיעור. עכ"ד הגר"ז.

אולם בחזון עובדיה עמוד דש כתב דהחינוך מיירי בחלוש מאוד ואפשר שיש חשש סכנה, ולכן אם יאכל פעם אחת פחות מהשיעור אפשר שתתיישב דעתו בזה, אבל לעולם אין היתר בחולה שאין בו סכנה לאכול פחות פחות מכשיעור, וכן אין להתיר לחולה שיש בו סכנה לאכול כשיעור.

גם בשדי חמד (מערכת יו"כ סימן ג ס"ק יג) מתיר דהחינוך מיירי בחולה שאין בו סכנה שיכול לבוא לידי סכנה ולכן יש להקל לו לאכול פחות מכשיעור. ע"ש.

מי שהתירו לו לאכול פחות מכשיעור יעשה זאת בתחילת היום ולא ימתין לשעה מאוחרת דיש לחוש שאם ימתין יחלש יותר ואז יצטרך לאכול יותר מהשיעור.

שיעור אכילה להתחייב ביום כיפור

שולחן ערוך סימן תריב ס"א: האוכל ביום הכפורים ככותבת הגסה, (תמרה גדולה) חייב. והוא פחות מכביצה מעט, ושיעור זה שווה לכל אדם בין לננס בין לעוג מלך הבשן. והטעם לשיעור ככותבת משום דקים להו לחז"ל בדפחות משיעור זה לא מתיישבת דעתו של אדם כלל, והרי הוא רעב ומעונה ככתחילה, ובתורה כתיב כי כל הנפש אשר לא תעונה, ונכרתה.

וראה ביאור הלכה דשיעור כותבת הוא עם הגרעין.

ומשקל כותבת הוא שני שליש ביצה בינונית, שהיא משקל שמונה עשר דרהם, ולפי משקל של 3 גרם לדרהם א"כ משקל ביצה הוא 54 גרם ושני שליש שלה הוא 36 גרם, ולמעשה כתב בחזון עובדיה עמוד רצו לשער לחולה פחות מכשיעור 30 גרם.

ויש לשקול האוכלים והמשקים מערב כיפור, ואם לא שקלו מותר לשקול ביום כיפור דלצורך מצוה מותר ביום טוב ובשבת. וברור שמדובר במשקל מכני ולא דיגיטלי.

אם משערים בנפח או משקל

בספר נשמת אברהם הביא ששמע שהגרשו"א היה מברך ברכה אחרונה אחרי 17-20 גרם של אוכל, אפילו לחם, ושאדם יוצא ידי חובתו בליל הסדר עם 17-20 גרם מצת מכונה, אך כשישאל אותו שא"כ יוצא חומרה לגבי חולה שיש בו סכנה שצריך לאכול לשיעורין ביום הכפורים, השיב שאין לשנות ממה שמקובל אצל מורי הוראה מדורי דורות ש-30 גרם נקרא פחות מכשיעור, עכ"ד.

וידוע שכך דעת מרן הרב עובדיה יוסף זצ"ל על פי דברי ספר פתח הדביר ודעתו שכן יש להורות גם לענין ברכות ולענין ליל הסדר, ובילקוט יוסף בסוף הלכות ברכות סימן א כתב דאף לענין יום כיפור הדין כן מאחר ו-30 גרם הוא מופחת יותר מככותבת הגסה, (ובפרט המשך בעמ' הבא

מטרות העצמית

קמחא
דפסחא

לימוד
שירת
הבקשות
לילדים

בית
הוראה

לימוד
טעמי
המקרא

כולל
אברכים

לפי דברי הגר"ח נאה דשיעור דרהם הוא 3.2 גרם, א"כ יוצא שיעור שני שליש ביצה (38.4 גרם) ועוד, דכמעט 2 גרם נשאר בשיניים ובפירורים.

אכן נראה שבדברים שיש הפרש גדול ונראה לעין כל בין הנפח והמשקל יש להפחית משיעור 30 גרם, וכגון פרכיות אורז וכמו שכתב באור לציון חלק ד שבקירוב ל-10 גרם יש כבר נפח כזית ולכן מי שיאכל פרכיות אורז ביום כיפור יאכל כל עשר דקות פרכיות אורז אחת. וכן השיב לי ידידי הרה"ג ישראל סימן טוב הי"ו בשם מרן הראש"ל הרב יצחק יוסף שליט"א.

שיעור שתיה

שולחן ערוך סימן תריב סעיף ט: השותה ביום כיפור מלא לוגמיו חייב, ומשערים בכל אדם לפי מה שהוא, הגדול לפי גדלו והקטן לפי קטנו, ולא לוגמיו ממש, אלא כדי שישלכנו לצד אחד בפיו ויראה כמלא לוגמיו, והוא פחות מרביעית באדם בינוני.

והדרך לידע כמות המים פחות מהשיעור היא שימלא פיו מים וירוקן לתוך כלי וחצי מהכמות היא פחות ממלא לוגמיו כ"כ בנשמת אברהם. ובחזון עובדיה ועוד כתב דעד 40 סמ"ק הוא פחות מהשיעור, וכיום ניתן להשיג מערב יוה"כ שקיות קטנות מיוחדות עם משקה בכמות מדויקת ליום הכיפורים.

וברור שלנערים קטנים בגיל בר מצוה השיעור הוא יותר קטן.

זמן ההצטרפות בין אכילה לאכילה

שולחן ערוך סימן תריב סעיף ג כתב: אכל, וחזר ואכל, אם יש מתחילת אכילה ראשונה עד סוף אכילה אחרונה כדי אכילת פרס, מצטרפין, ואם לאו, אין מצטרפין.

ושיעור אכילת פרס כתב מרן בסעיף ד' יש אומרים ד' ביצים ויש אומרים ג' ביצים אולם בסימן תריח סעיף ז סתם מרן שהשיעור הוא ד' ביצים, ויש בזה כמה דיעות באחרונים ולמעשה נוקטים שהשיעור הוא ט' דקות ולכן יש להמתין בין אכילה לאכילה עשר דקות, ואם יש צורך אפשר לסמוך על הדיעות שהשיעור הוא ארבע דקות (ובשעת הדחק שתי דקות. שש"כ).

ודע, דעל אף שכתב שו"ע "מתחילת האכילה ועד סוף האכילה" אולם קשה מאוד לשער את הזמן כך שלא יגיע למצב שיאכל חלק מהשיעור בדקה השמינית וחלק מהשיעור בדקה העשירית, ובכה"ג יצטרפו לשיעור כרת. (נשמת אברהם וראה משנה ברורה סימן תריח ס"ק יט)

זמן ההצטרפות בין שתיה לשתיה

כתב שולחן ערוך סימן תריב סעיף י: שתה מעט וחזר ושתה, אם יש מתחלת שתיה ראשונה עד סוף שתיה אחרונה כדי שתית רביעית, מצטרפין לכשיעור, ואם לאו אין מצטרפין, ויש אומרים ששיעור צירוף השתיים כדי אכילת פרס כמו צירוף אכילות.

ומשמע דהעיקר כדעה ראשונה לפי הכלל דהלכה כסתם, אולם מרן בסימן תריח סעיף ח כתב: וישקוהו פחות משיעור מלא לוגמיו, וישהו בין שתיה לשתיה כדי אכילת ארבע ביצים, ולפחות ישהו בין שתיה לשתיה כדי שיעור שתיית רביעית.

הלכך יש להרחיק בין שתיה לשתיה כשיעור בין האכילות, כעשר דקות, אולם בשעת הדחק אם לא יהיה אפשר לחולה בשיעור הזה יש לצמצם השיעור עד כשתי דקות או אפילו פחות מכן כשיעור שתית רביעית, וברור שאם שותה כפית אחרי כפית אינו נכנס בתוך שיעור שתיית רביעית (על פי הביאור הלכה תריב סעיף י)

משקין שאינם ראויים לשתיה

משקים שאינם ראויים לשתיה אסורים מדרבנן, רמ"א סעיף ט. ולכן יש להורות לחולה שאין בו סכנה שחייב להמשיך לבלוע תרופות דלכתחילה יבלע ללא מים (וירגיל עצמו בזה במשך כמה ימים קודם כיפור, נשמת אברהם) ואם אי אפשר, מותר לבלוע עם מעט מים אחר שיפגום טעם המים באופן שיתן בתוכם דבר מר כמו תמצית תה מרוכזת או יתן טיפת סבון.

אולם חולה שיש בו סכנה רשאי לבלוע התרופות עם מעט מים אם אי אפשר לו לבלוע בלא מים (אגרות משה או"ח ח"ג סימן צא, ועוד) ויש לצרף בזה מש"כ בשו"ת הלכות קטנות סימן רפב-רפה דכיון שהמים אינם מידי דמיון את האדם כלל, ואין בהם אלא הרחקת הנזק והצמא, אין בהם חיוב כרת, ורק משקה דמיון כיון ודבש וחלב חיובם מהתורה, אולם בתפארת ישראל (יומא פ"ח מ"ג) חלק ע"ז וכן בשדי חמד (מערכת יו"כ סימן ג סעיף ז) הביא להקת אחרונים שחלקו ע"ז, ועכ"פ חזי לאיצטרופי, וכן ראיתי שכ"כ בציון אליעזר חלק כ סימן כד ע"ש.

ודע שאין ללמוד מדברי הל"ט דלכתחילה מי שהוא נצרך לשתות ביום כיפור שיעדיף לשתות מים ולא שאר משקין, אלא ההיפך הוא הנכון דיש להעדיף שאר משקין שהם מזינים יותר ועל ידי כך יתחזק גופו יותר ולא יצרך להרבות בשתיה על ידי כך.

ובפרט לפי חידושו של האור שמח (מאכ"א פ"ד ה"ד ד"ה וכבר) שכל הדין שמאכילין אותו הקל תחילה הוא רק על המאכיל, אבל האוכל הוא המסוכן בעצמו ואינו צריך לדקדק בזה, ע"ש וא"כ בודאי שאין לו לדקדק בסוג וטיב המאכל.

וכ"כ בנשמת אברהם תריב ס"א שכיון שיום כיפור הוא יום טוב אינו צריך לצמצם באכילות השתיה, ואינו דומה לתשעה באב.

אולם ברור שלענין מאכלים לא יאכל מאכלי תענוגות ממש, כמו גלידה וכיוצא בזה, אלא אם כן אין לו אוכל אחר.

עירוי נוזלים

כתב באור לציון ח"ד עמוד קטז שמבחינה הלכתית עדיף להזריק נוזלים לגוף בעירוי מאשר לשתות פחות פחות משיעור, שכן פחות פחות משיעור אסור מהתורה, ועירוי אינו דרך אכילה ואינו אסור מהתורה.

אלא שכבר כתבו בזה כל פוסקי דורינו שאין לחולה להעדיף עירוי כלל וכלל ומהם כתב בשבט הלוי חלק י סימן צא שבאכילה רגילה יש גם ישוב הדעת של החולה משא"כ בעירוי. ובחזון עובדיה עמוד רחצ הביא עוד מהגרשז"א שיש לחוש שיטעו העולם לחשוב שחייבים דווקא לחזר אחר הדבר הזה מעיקר הדין, ולפעמים אין הדבר מצוי לחזר אחריו, ויבא החולה לידי סכנה, ולכן אין על החולה להתחכם ולחפש דרכים להתענות וכו' ע"ש. וכ"כ בשש"כ פ"ט סעיף ל ובאגרות משה או"ח ח"ג סימן צ ובציון אליעזר ח"י סימן כה פרק כא, וכ"כ בשו"ת מלמד להועיל או"ח סימן קט, וכ"כ בנשמת אברהם עמוד תשפב, וע"ש שראה בעיניו שנכשלו באיסור אחר מחמת החומרא הזאת, וברור.

המשך בעמ' הבא

מטרות העמותה

קמחא
דפסחא

לימוד
שירת
הבקשות
לילדים

בית
הוראה

לימוד
טעמי
המקרא

כולל
אברכים

נאמנות רופאים

כתב באור לציון דהיום רואים שהרופאים מדקדקים לומר את האמת, ולכן אם ניכר שהרופא אומר אמת יש לסמוך על דבריו. וראה בטהרת הבית בדיון נאמנות רופאים דבמילתא דעבידא לאגלויי יש נאמנות הואיל ומרתת לשקר, ושכ"כ בספר שמו יוסף (בן וואליד, בנו של רבי יצחק בן וואליד מח"ס ויאמר יצחק) וא"כ היום רוב רובו של המידע הרפואי גלוי וידוע לכל במאמרים וכתבי עת ומפורסמים בגלוי, וכל אדם יוכל בעזרתם לבחון דברי הרופא אם שווה ידבר.

חולה שמחמיר על עצמו

חולה שמחמיר על עצמו שלא לאכול למרות שהוא צריך, עליו נאמר "ואך את דמכם לנפשותיכם אדרוש" ואין כאן מדת חסידות כלל, וראה בשו"ת הרדב"ז ח"ד סימן קב שהריב"א חלה חוליו אשר מת בו וחל יו"כ באותם הימים ואמרו לו הרופאים שאם לא יאכל ימות בודאי, ואם יאכל, ספק ימות, ולא רצה לאכול ומת, וכתב ע"ז הרדב"ז שאין ללמוד ממנו כלל וכו' ע"ש

וכל שכן שעל המורה הוראה אין להחמיר שלא כדיון, וראיתי באור לציון עמוד קיב מעשה מחירי במורה הוראה שבא לפניו אחד מהמתפללים סמוך לצאת הצום וביקש היתר לשותות והרב דחאו שימיתים מעט ועברו כמה דקות ופרחה נשמתו, והרב נחרד לנפשו, ומאותו הזמן נקט בכחה דהתיירא בשופי ע"ש. ולכן יש חובה גמורה על החכם להיות הלכות הללו שגורים על לשונו ולא יגמגם.

הליכה לבית כנסת

אם מחמת הליכתו לבית כנסת ואריכות התפילות יגרום המאמץ שיגבר חוליו יצטרך לאכול לשיעורים, עדיף שישאר בביתו וינוח ותפלה ביחידות ולא יבוא למצב שיצטרך לאכול. חתם סופר ח"ו סימן כג.

חולה שאין בו סכנה

כתב שולחן ערוך תריב סעיף ו: אכל אוכלים שאינם ראויים לאכילה, או שאכל אכילה גסה, כגון מיד על אכילה שאצל ערב יוה"כ עד שקץ במזונו, פטור.

הלכך חולה שאין בו סכנה כגון שהוא חש חולשה כללית בכל גופו, או שנפל למושכב, או שיש לו חום מעל 38 מעלות, יכול ליטול כדורים להורדת חום וכדומה, כיון שאין בהם טעם או שטעמם פגום ואיסורם אינו אלא מדרבנן ובמקום חולי לא גזרו, וכמש"כ בשדי חמד מערכת יוה"כ סימן ג אות ה, כיון שסו"ס אי"ז דרך אכילה שהרי בולעים אותם. וכן נשים הנוטלות גוללות למניעת הריון יכולות ליטול ללא מים.

ואם יש בהם טעם יעטוף אותם בניילון.

ואם צריך מעט מים כדי לבלוע הכדורים, יתן במים דבר מר כמו תמצית תה מרוכז מאוד (וא"צ שיעורר בחילה אלא שלא יהיה בו הנאה) וכמו כן יוכל ליתן במים טיפת סבון כדי לפגום המים (נשמת אברהם, אך למעשה אין מורים כן, כי אין הדברים מתיישבים לנכון אצל השואל) ואפשר גם להמים הכדור עצמו שטעמו מר לתוך מעט מים פחות מכשיעור וישתה.

חולה שיש בו סכנה

חולה שיש בו סכנה שצריך מים לבלוע הכדור אין צריך ליתן בהם דבר מר. עיין אור לציון סוף עמוד קיז מי שיש לו מיחוש בעלמא, אין לו ליטול גוללות.

מעוברות ומניקות

מעוברות ומניקות מתענות כרגיל, אולם יש להדריכן שישוהו במקום ממוזג ולא יתאמצו כלל במשך היום, ולא ילכו לבית הכנסת כלל, וכדאי שיומיים לפני כיפור יתחילו להרוות גופם בנוזלים בכך שישתו כל שעה מעט מים שניים או שלשה כוסות, ומי שהיא מטופלת בילדים וצריכה עזרה רבה בגידולם עדיף שהבעל ישאר בבית לעזור לאשה מאשר ללכת להתפלל. נשמת אברהם ועוד.

מניקה אשר הוולד זקוק אך ורק לחלב האם מאחר והוא חלוש מעט וכגון תינוק שהוא פג וכדומה, יכולה לשותות לשיעורין דברים המזינים בכדי שתוכל להניק אותו היטב.

מי שבצומות עברו הפילה מחמת הצום, תשתה לשיעורין, ואם הפילה פעמיים שלא מחמת הצום ג"כ יכולה לשותות לשיעורין.

הריון בסיכון כגון שנוטלת זריקות לדילול הדם (קלקסן) צריכה לשותות לשיעורים וכן מעוברת שההומוגלובין שלה נמוך מ-10 (ואם נמוך מ-6 א"צ שתיה לשיעורין) וכן אם יש לה התכווצויות ברחם, או שמתחיל אצלה צירים (שאינם סדירים, ואם הם סדירים החל מהחודש הרביעי תשתה בלא שיעורים עד שיוסדר) או שהתחילו אצלה בחילות והקאות (הכל פי המאורע)

הפריה במבחנה IVF בשבועות הראשונים צריכה לשותות לשיעורים. נשמת אברהם. ויש להורות כן ב-12 שבועות הראשונים, שהם שלשה חודשים.

יולדת

כתב שולחן ערוך סימן תריז סעיף ד: יולדת תוך שלשה ימים לא תתענה כלל. משלשה עד שבעה אם אמרה "צריכה אני" מאכילין אותה, מכאן ואילך הרי היא ככל אדם.

וימים אלו אין מוזנין אותם מעת לעת. כגון אם ילדה בשבעה בתשרי בערב אין מאכילין אותה ביום הכיפורים אם לא אמרה "צריכה אני" אף על פי שלא שלמו לה שלשה ימים עד יום כיפור בערב משום דכיון שנכנס יום רביעי ללידתה מקרי לאחר שלשה. ע"כ.

והנה מה שפסק שולחן ערוך דימים אלו אין מוזנים מעת לעת, ראה חזון עובדיה שהביא כמה וכמה ראשונים שנקטו שמונים מעת לעת, ואילו הוה שמיע להו למרן, היה חוזר בו, ואף באור לציון כתב דכבר פשטה ההוראה למנות מעת לעת.

כבר כתבתי דעת החזון עובדיה דאף תוך ג' ימים אם לא אמרה איני צריכה, תאכל לשיעורים.

מפלת דינה כיולדת לענין זה, שדי חמד.

יולדת משבעה ועד שלושים עדיין יש להתחשב באופי הלידה, כגון שילדה בניתוח או שהיו סיבוכים בלידה, וכדומה, ולכן יש להוועץ ברופא אם תיחשב היא כחולה גם כן.

בברכה

אלון בן שבת

מטרות העמותה

קמחא
דפסחא

לימוד
שירת
הבקשות
לילדים

בית
הוראה

לימוד
טעמי
המקרא

כולל
אברכים

שיחזיר את הפקדון, או שיקנה אותו בחזרה למפקיד. אמנם יש חולקים, וסוברים שבדיבור בעלמא נפטר השומר מחיוב האחריות (קצוה"ח סי' שדמ סק"א), ויש מחלקים בין שומר חנם ושומר שכר לבין שואל, שחיוב האחריות של שואל אינו מחמת חיוב שמירה, שהרי הוא חייב אף על אונסין שאי אפשר להישמר מפניהם, וחיובו הוא משום שקנה את החפץ לאחריותו, ולכן אינו יכול להיפטר מחיוב זה אלא בקנין (נתה"מ שם סק"א).

לגבי השאלה השלישית, מה כלול באמירת 'איני מקבל עלי אחריות', מצינו בזה כמה שיטות בפוסקים, יש שכתבו שמשמעות לשון זה מועיל רק לפטור מאחריות גניבה ואבידה, אך לא מחיוב אחריות פשיעה, שהרי זה ודאי שלא הסכים המשלח לפטורו אף מפשיעה, דאטו בשופטני עסקינן (שו"ת ב"ח סי' קלח, שו"ת מב"ט סי' ח"ג סי' קפז, ושו"ת מהרי"ט ח"ב חו"מ סי' קטז). אך יש שכתבו שתנאי זה מועיל לפטור אף מפשיעה (חו"מ סי' עב סעי' ז, וסי' שה סעי' ד), ויש שכתבו שמועיל לפטור אף אם הזיק בידים (חי' רעק"א סי' שה סעי' ד עפ"י המרדכי) אבל בקצוה"ח (סי' עב סקי"ד) ונתיבות המשפט (שם סקכ"ג) דחו הראיה, וסוברים שבהזיק בידים ודאי חייב. ודעת רבינו ברוך בהגהות אשר"י (ב"מ פ"ז סי' יז) שאף פשיעה הרי היא כמזיק בידים, ולא מועיל תנאי להיפטר ממנה, אף אם התנו בפירוש. ולהשלמת העניין יעויין עוד בתומים (סי' עב סקכ"ג) ובמחנה אפרים (הלכות שומרים סי' כא) ובפתחי תשובה (סי' רצו סק"ה).

ולמעשה, נחלקו הפוסקים בהכרעת ההלכה במחלוקת זו והם שו"ת שבות יעקב (ח"א סי' יט) לחם רב (די בוטון, סי' רכב) ועיין בדברי גאונים (כלל צו סי' סו). ונמצא שלמעשה אף אם שמעון היה מתנה בשעת קבלת החבילה בנוסח זה של 'איני מקבל אחריות', לא ברור שהוא היה נפטר בזה אף מאחריות פשיעה. אך יש לציין, שאם שמעון היה אומר בנוסח של 'איני מקבל עלי שמירה על החבילה' וכדומה, אזי פשוט שתנאי זה היה מועיל להיפטר אף מאחריות פשיעה, שהרי הוא אינו שומר כלל.

נותר לנו לברר את השאלה הרביעית, מהי מידת אחריותו של שומר המקבל חבילה להעבירה במטוס? שהרי לאדם הנוסע במטוס ישנה אפשרות לשים את החבילה במזוודה הנתונה לאחריות עובדי שדות התעופה, והוא יכול גם להניחה בתיק עמו הוא עולה למטוס, וכן הוא יכול להניחה בכיסו. ולמעשה, הדבר תלוי לפי גודל החבילה, ולפי מידת השווי של תכולת החבילה, ואם לפי הנהוג מניחים חבילה כזו במזוודה, הרי השומר יכול להניחה שם, ואין זה נקרא פשיעה שמשאיר את המזוודה ללא השגחה בידי עובדי שדות התעופה, משום ששומר שידוע שאינו שומר בעצמו אלא מוסר לשומר אחר שתחתיו, אין זו פשיעה, ואף אם ישע השומר השני - השומר הראשון פטור (סי' רצא סעי' כב, וש"ך סי' ס"ק לב), ואף כאן, דבר ידוע שאינו יכול להעביר את החבילה במטוס אלא אם ימסרנה לידי עובדי שדות התעופה, ולכן אין כאן פשיעה כלל, אלא עשה שליחותו כפי שציווהו (אבקת רוכל סי' קלב, דלא כמב"ט ח"א סי' קצו), ויעויין בדברי גאונים (כלל צה סי' סט). ואכמ"ל. אשר על כן יכול שמעון לחזור בו מהתחייבותו להיות בגדר שומר.

בברכה יגאל אלון ס"ט.

שרי המאה ה-20

הרב יוסף חיים בן שבת

רבי מאיר אבוחצירא

היה צדיק גדול וקדוש עליון והיה רואה מסוף העולם ועד סופו בגלל שמירת העיניים הגדולה והקדושה שהייתה לו, בנוסף לכך נודע כגאון עולם בנגלה ובנסתר ובחסידות. רבנות היו צובאים על ביתו ומבקשים ברכה, והיו נושעים מתפילותיו.

רבי מאיר שלום אבוחצירא זצ"ל. המכונה הבאבא מאיר. נולד בשנת ה'תרע"ז 1917 במחוז תאפילאלת שבמרוקו, בן בכור לרבי ישראל אבוחצירא, ה'באבא סאלי', ולרבנית פרחא (לבית אמסלם).

בתור נער נודע כעילוי ובעל זיכרון. וביום בר המצווה שלו נבחר אצל אביו על כל ספר שב שמעתא, כשאביו העיד עליו שידעו היטב. בהיותו צעיר לימים נישא לרעייתו הרבנית שמחה לבית שוקרון מעיר מלייה, אמם של בנותיו ורוב בניו.

בהיותו כבן עשרים הלך לבית הדין הגדול ברבאט - בירת מרוקו, כדי להיבחן לדיינות. למרות קושי המבחנים הוא עמד בהם בהצלחה רבה, עד שאב בית הדין כתב לאביו "בנו הצעיר נ"י בא להיבחן ונמצא בוחן", מכתב זה שמור בין בני המשפחה עד היום.

בזכות שמירת העיניים

שנה לפני הסתלקותו של האדמו"ר רבי מאיר אבוחצירא זצ"ל ביקר אצלו אחד מגדולי ראשי הישיבות בירושלים וביקשו עצה טובה לתלמידיו איך להתעלות ביראת שמים אמיתית. השיבו רבי מאיר: העצה הבדוקה והטובה מכל היא שמירת העיניים ושמירת הלשון. והבטיחו בהחלטיות: מי שמצליח בעבודה זו יגיע לדרגות נפלאות ביראת שמים ובעבודת ה' טהורה.

לאחר שרבי מאיר זצוק"ל נתבקש לשיבה של מעלה סיפר המגיד הירושלמי רבי שבתאי יודלביץ' זצ"ל בעת ההספד ביום השלושים: ידידי הגיע ארצה מלונדון ובפיו בשורה מרה - בנו נחטף לפני זמן מה וכל החיפושים אחריו לא העלו דבר. נסענו לבית רבנו הבאבא מאיר זיע"א והאב התחנן לפניו שיגלה להם היכן הבן נמצא.

בתחילה ניסה בבא מאיר להתחמק וסירב לענות לענין זה, אך כאשר רבו ההפצרות ביקשו הצדיק להביא נייר ועיפרון. בבא מאיר ישב וצייר לעיניהם את הבית שבו נמצא הילד החטוף בלונדון ואת השבילים המוליכים לפרדס שבקצה הרחוב, ושם בקצה הפרדס מצייר הצדיק את הבניין הגבוה בן שמונה הקומות, ואז פונה לאנשי שיחו ואומר להם: כאן כקומה השלישית יש כנסיה ובה נמצא הבן.

מיד התקשרו ללונדון והודיעו לקרוביהם את תשובתו של הצדיק. הבשורה הועברה מיד למשטרת לונדון אשר איתרה את הבנין ופרצה לשם ושיחררה את הבן החטוף, וברוך פודה ומציל.

סיים הרב שבתאי יודלביץ' זצ"ל ושאל את הקהל בקול אדיר: האם רבי מאיר מכיר את המבנה בשכונה הזו שצריך? ומתי אם בכלל היה בלונדון? אלא זו תוצאה של שמירת העיניים. בגללה זכה רבי מאיר לראות למרחוק את כל מה שרצה.

בניו

רבי אלעזר אבוחצירא מבאר שבע. רבי דוד חי אבוחצירא - רבה הראשי של נהריה לשעבר. רבי רפאל אבוחצירא מאשדוד. רבי יקותיאל אבוחצירא מאשדוד. רבי ישועה ורחמים אבוחצירא, ראש כולל באשדוד (מאשתו השנייה)

בנותיו

אסתר, אלמנת הרב אליהו איטח מירושלים. שולה (סוליקה), אשת הרב עמינדב מכלוף קריספין - רב העיר קריית ביאליק. זהרי, אשתו של הרב חיים פינטו - רב הערים אשדוד וקריית מלאכי. בנם הוא הרב יאשיהו פינטו. מרגלית, אשת הרב יוסף טולדאנו, רבה של גבעת זאב (נפטרה בשנת תשע"ד). יוכבד, אשת הרב יעקב אבוחצירא, רב המועצה אזורית גזר, ראש ישיבה וכולל 'אשל אברהם' ברמלה. בנו של רבי אברהם אבוחצירא.

הרב החזיר את נשמתו הטהורה ליצורה בי' בניסן תשמג'.

יחידים יעזרו חושינו. לזכר עוז הדר. ובקדש נאדר. שכי ישראל יאסף. לעיר ההדר מרומם שוכן שחקים. שכינתא מעפרא יקים. מצאנו נקם ינקם. אדום נקדר. מקום טוב נקדר. יהיה פזר לחלקים. יתהון יבדר. אל גדול מושיע חוסים. קץ וצבא לחשון תשים. עד אנה בנים לחוצים. בשרם נקדר. ומאזרם קדר. מלך עלינו שום תשים. מלךא קן שדר.

שבת של תשובה יקרה,

הימים הקדושים בעיצומם
מלאי תפילות, געגוע וערגה
ואנחנו כנשים עודנו במטבח, בארגון של
הבית,
עסוקות עם הילדים, קניות, מטלות שונות.
ולבינו מתכווץ.
איך יעברו עלינו הימים האלו בלי נינוח של
התקדמות.
אנחנו מלקות את עצמנו
שגם כשאנחנו כן מתפללות,
מנסות לערוג, להתחבר,
אנחנו לא עושות זאת בתכלית הכוונה –
או כפי ששמעתי מנשים כמה שבאמת
אנחנו יכולות,
ומעזיזות להתנמנם...
תרשי לי להרוס לך את התוכניות -
של הייאוש, ההלקאה העצמית, ודוק
הצער.
לא, זה לא מה שה' רוצה מאיתנו -
בואי יחד נטעם מקדושת הימים,
ונהנה מהתפקיד המיוחד המוטל על
כתפנו:
לדאוג לאוויר של קדושה ולאווירה של
בחירה ה'.
בימים אלו הקב"ה רוצה ממנו דבר אחד -
אהבה ורצון.
נאהב, נבקש, נרצה, נבחר - בו יתברך
בחירה שלמה.
שנאהב את התפקיד שנבחרנו אליו,
גם אם הוא דורש להימנע מלהתפלל בבית
הכנסת,
או להימנע מלהתפלל כלל,
או להרגיע ולהשתובב עם ילדים קטנים,
להאכיל, לנקות וכו' - הכול כלול.
שנאהב את הנשמות שאנחנו מטפחות,
שנבקש להעצים בהם קדושה.
לכבוד שבת קודש, לשם מצווה.
נרצה אותו בכל ליבנו,
נחוש את העוצמה ונמצא בה מתיקות
אמיתית.
שנפתח פתח קטן בליבנו -
אליו יתברך כחוד המחס,
אך משהו בר קיימא.
כדי שהוא יוביל אותנו במסלול -
שמשלים את ההתקרבות והחיבור
לאהבה ויראה מבפנים.

בהפטרה של הפרשה כך כתוב -
"שובה ישראל עד ה' ... קחו עמכם דברים
ושבו אל ה' "
קחי איתך דיבורים מחבקים,
דיבורים מחזקים,
שיעזרו לך במסלול הזה של התשובה.
וכדי להבין מה באמת נדרש מאיתנו,
נביט על מהות התשובה עצמה
תשובה -
היא השורש - של התיקון.
המקום ששם הכול מתהפך לטובה.
בו כל דין הופך למתוק.
ושם אנחנו רוצות לגעת
הנקודה שלכל דבר יש תכלית טובה.
עד שזה קרה - הייתה לנו בחירה חופשית.
אבל מרגע שקרה - הכול הופך להשגחה
פרטית מופלאה.
המקום שאפילו בהסתרה שבתוך
ההסתרה -
גם שם בוודאי נמצא ה' יתברך.
כי אין מקום שפניו ממנו,
והוא מחייה את הכול.
ומהמקום הזה לפנות לקב"ה -
בצעקה, בזעקה, בייחול, בכמיהה:
אבא תובילני, תנחה אותי
אני חייבת לשוב - אליך,
אל המקור.
כי אני רוצה לחזור אל הטוהר והתמימות,
ואני רוצה לכבוש לזרעי דרך.
האם האדם יכול לשוב מכל חטא?
נתבונן במפורסמים שבסיפורים
ר' אלעזר בן דורדיה, מנשה מלך יהודה,
ריש לקיש, ועוד
מראים לנו כמה ימין ה' פשוטה לקבל
שבים.
כמה אפשר לעזוב דרך ולתקן.
ניתן לעשות זאת ברגע אחד -
והרגע הזה הופך לחיים שלמים.
ואיך? בבחירת הלב.
מחליטים בהתחייבות פנימית
על הדרך שאליה אנחנו הולכים מעתה,
ועוזבים את הדרך הישנה.
זהו - אנחנו כבר שם.
בני אדם אחרים בתכלית.
האתגר
החלק היותר מאתגר - הוא תשובה על
מידות ודעות,
ולמה?
כי המידות והדעות מייצרות בנו הרגלים -
וטעויות.

וכל פעם שנכשלנו, אנחנו סופרים עוד
נקודה רעה.
במקום לספור את ההצלחות.
ה' שמח בהתמודדות גם אם נפלנו ואנחנו
קמים.
החלטתי לתת כאן עצה שכתובה בספרים.
אולי העצה היחידה -
שמובטחת מהבעל שם טוב הקדוש
כל מי שמתפלל על סייעתא דשמיא -
בעניין שקשור לרוחניות - מתקבלת
תפילתו
שיתוף חלק מתפילתי האישית
ה' תשלח לי עזרה ממרומים להיטהר,
לשוב -
מכל שמץ רבב, במעשים, הנהגות, דעות
ומידות.
שאזכה שתתפאר בי בכל רגע,
ואזכה לשמח אותך,
ה' תשלח לי ס"ד להנחות את ילדי,
בדרך טובה בהתאמה אישית לכל אחד.
ה' תשלח לי ס"ד
לייצר תשתיות של מקום לשכינה -
שתשרה בלבב כל אחד מילדי.

מתי לשלב תפילה?

תוך כדי כל דבר,
להכניס משפט פה, משפט שם.
של תפילה מהלב
תפילת אם - הרי בוקעת רקיעים.
שיצליחו בלימוד, בצניעות, במידות.
שיטעמו ערבות של תורה ותפילה.
שייקסם להם לשבת בבית ה' -
מכל מנעמי העולם החולפים.
מי ייתן שנזכה,
להשלים התפקיד בס"ד,
ולדבר עם ה' כל יום, כל היום.
כי כך אנחנו ממשיכות את מסורת הדורות
-
כמו הדורות הקודמים.
שזנו וראו פירות מתוקים, שמחים
ומבורכים.

גמר חתימה טובה,
שנזכה לשוב ושיתקבלו התפילות!!!
ונשמע ונתבשר מהרה בשורות טובות
ומתוקות!!!

ליאורה דהן

מתחברת - מסע אל משמעות החיים
050-410-3421
dahan.liora.co@gmail.com

מטרות העמותה

קמחא
דפסחא

לימוד
שירת
הבקשות
לילדים

בית
הוראה

לימוד
טעמי
המקרא

כולל
אברכים